

Spis treści

Wykaz skrótów	11
Wstęp	15
1. Wprowadzenie	21
1.1. Zagadnienie prawa twórcy do wynagrodzenia w prawie polskim w aspekcie historycznym	21
1.1.1. Ustawa o prawie autorskim z 1926 roku	21
1.1.2. Ustawa o prawie autorskim z 1952 roku	23
1.1.2.1. Prawo do wynagrodzenia jako element treści prawa autorskiego	23
1.1.2.2. Sposób i zakres ustalania zasad i stawek wynagradzania twórców w aktach wykonawczych do ustawy	25
1.2. Ustawa o prawie autorskim z 1994 roku	32
1.3. Prawo twórcy do wynagrodzenia w ustawodawstwach europejskich	33
1.4. Podsumowanie	39
2. Prawo do wynagrodzenia jako element konstruujący definicję autorskich praw majątkowych	40
2.1. Wprowadzenie	40
2.2. Treść autorskich praw majątkowych	43
2.2.1. Reguła ogólna zawarta w art. 17 prawa autorskiego	43
2.2.2. Treść autorskich praw majątkowych do programu komputerowego	49
2.2.3. Treść autorskich praw majątkowych do bazy danych	51
2.3. Prawo do wynagrodzenia za korzystanie z utworu w treści autorskich praw majątkowych	51
2.3.1. Chwila i źródło powstania prawa do wynagrodzenia	56
2.3.2. Utrata prawa do wynagrodzenia za korzystanie z utworu	59
2.3.3. Potrzeba wyodrębnienia prawa do wynagrodzenia za korzystanie z utworu w treści art. 17 prawa autorskiego	62
2.3.4. Usytuowanie pojęcia prawa do wynagrodzenia za korzystanie z utworu w konstrukcji autorskich praw majątkowych	65
2.4. Prawo do wynagrodzenia za korzystanie z utworu w kontekście pojęcia prawa podmiotowego	68
2.4.1. Pojęcie prawa podmiotowego – wzmianka	68
2.4.2. Prawo do wynagrodzenia za korzystanie z utworu jako prawo podmiotowe	72
2.4.3. Pojęcie uprawnienia – wzmianka	82
2.4.4. Prawo do wynagrodzenia za korzystanie z utworu jako uprawnienie	84
2.5. Prawo do wynagrodzenia za korzystanie z utworu a ekspektatywa	87
2.6. Podsumowanie	90

3. Prawo twórcy do wynagrodzenia w świetle prawa twórcy do korzystania z utworu i rozporządzania nim na wszystkich polach eksploatacji	92
3.1. Autorskie prawa majątkowe w świetle pojęcia własności	92
3.1.1. Własność a autorskie prawa majątkowe	92
3.1.2. Własnościowa koncepcja monopolu autorskiego	104
3.2. Prawo do korzystania z utworu	108
3.2.1. Pojęcie korzystania na tle kodeksu cywilnego	109
3.2.2. Pojęcie korzystania z utworu przy uwzględnieniu konstrukcji <i>ius utendi-fruendi</i> w prawie własności	110
3.2.2.1. Posiadanie	111
3.2.2.2. Używanie	113
3.2.2.3. Pobieranie pożytków i innych przychodów	115
3.2.2.4. Dyspozycje faktyczne	118
3.2.3. Pojęcie korzystania z utworu na gruncie prawa autorskiego	118
3.2.3.1. Korzystanie z utworu a jego substrat materialny	119
3.2.3.2. Sposób korzystania z utworu	122
3.2.3.3. Korzystanie z utworu w kontekście pól eksploatacji	123
3.2.3.4. Treść prawa twórcy do korzystania z utworu	124
3.3. Prawo do korzystania z utworu a prawo do wynagrodzenia za korzystanie z utworu	127
3.4. Prawo do rozporządzania utworem	129
3.4.1. Pojęcie rozporządzania w przepisach kodeksu cywilnego	130
3.4.2. Pojęcie rozporządzania utworem przy uwzględnieniu konstrukcji <i>ius disponendi</i> w prawie własności	131
3.4.2.1. Wyzbycie się	131
3.4.2.2. Obciążenie	132
3.4.3. Prawo do rozporządzania utworem na gruncie prawa autorskiego	133
3.4.3.1. Przedmiot rozporządzenia	133
3.4.3.2. Treść prawa twórcy do rozporządzania utworem	135
3.5. Prawo do rozporządzania utworem a prawo do wynagrodzenia	136
3.6. Podsumowanie	141
4. Prawo do wynagrodzenia w aspekcie podmiotu prawa autorskiego	143
4.1. Podmioty uprawnione w sposób pierwotny do prawa do wynagrodzenia	143
4.2. Podmioty uprawnione w sposób pochodny do prawa do wynagrodzenia	145
4.3. Twórczość wspólna	147
4.3.1. Współtwórcy	147
4.3.2. Współtwórcy utworu audiowizualnego	148
4.3.2.1. Sytuacja prawna współtwórców utworu audiowizualnego	148
4.3.2.2. Prawo do wynagrodzenia współtwórców utworu audiowizualnego ..	152
4.3.3. Twórcy utworów połączonych	162
4.3.4. Twórcy części utworu zbiorowego	164
4.4. Twórca-pracownik	165
4.4.1. Twórca utworu pracowniczego	165
4.4.2. Twórca naukowego utworu pracowniczego w instytucji naukowej	170
4.4.3. Twórca komputerowego utworu pracowniczego	173
4.5. Organizacje zbiorowego zarządzania jako reprezentanci uprawnionych z tytułu prawa do wynagrodzenia	174
4.6. Utwory osierocone	182

4.7. Pojęcie interesu podmiotu prawa autorskiego	184
4.8. Podsumowanie	188
5. Charakter i treść wyłącznego prawa twórcy do wynagrodzenia za korzystanie z utworu	191
5.1. Charakter prawa twórcy do wynagrodzenia za korzystanie z utworu	191
5.1.1. Wyłączność	191
5.1.2. Bezwzględny charakter	193
5.1.3. Zbywalność	196
5.1.4. Dziedziczność	199
5.1.5. Niezrzekalność	200
5.1.6. Czasowość	203
5.1.7. Niesamoistność	206
5.1.8. Ograniczalny charakter	208
5.2. Treść wyłącznego prawa do wynagrodzenia za korzystanie z utworu	210
5.3. Pojęcie prawa do wynagrodzenia w prawie autorskim	214
5.4. Sens prawny objęcia art. 17 prawa twórcy do wynagrodzenia	220
5.5. Prawo do wynagrodzenia za korzystanie z utworu a prawo do wynagrodzenia w konstrukcji praw pokrewnych	224
5.6. Ekonomiczne aspekty prawa do wynagrodzenia	231
5.7. Podsumowanie	237
6. Pojęcie wynagrodzenia autorskiego w prawie autorskim	239
6.1. Wynagrodzenie za korzystanie z utworu w rozumieniu art. 17 prawa autorskiego ...	240
6.1.1. Problematyczne usytuowanie źródła wynagrodzenia w procesie kreacji ...	240
6.1.2. Usytuowanie źródła wynagrodzenia w autorstwie utworu	242
6.1.3. Usytuowanie źródła wynagrodzenia w korzystaniu z utworu	243
6.1.4. Pierwotne powiązanie wynagrodzenia z dobrem o charakterze niematerialnym	244
6.1.5. Ustawowy obowiązek przekazania wynagrodzenia twórcy utworu	244
6.1.6. Oderwanie wynagrodzenia od istnienia wpływów z tytułu korzystania z utworu	245
6.2. Wynagrodzenie stanowiące pochodną prawa do rozporządzania utworem	248
6.2.1. Wynagrodzenie za stworzenie i dostarczenie utworu a wynagrodzenie stanowiące pochodną prawa do rozporządzania utworem	248
6.2.2. Wynagrodzenie za rozporządzanie utworem a egzemplarze autorskie należne twórcy	250
6.2.3. Wyczerpanie prawa a wynagrodzenie stanowiące pochodną prawa do rozporządzania utworem	251
6.3. Wynagrodzenie autorskie	252
6.3.1. Funkcje wynagrodzenia autorskiego	253
6.3.2. Systemy ustalania wynagrodzenia autorskiego	254
6.3.3. Wynagrodzenie proporcjonalne	257
6.3.4. Wynagrodzenie stosowne	258
6.3.5. Wynagrodzenie godziwe	261
6.3.6. Wysokość wynagrodzenia autorskiego	266
6.3.7. Wynagrodzenie podstawowe i „dodatkowe”	268
6.3.8. Tzw. podwójne wynagradzanie twórców	271

6.4. Wynagrodzenie autorskie a inne pojęcia prawne	273
6.4.1. Wynagrodzenie za pracę	274
6.4.2. Wynagrodzenie za sprawowanie nadzoru autorskiego	277
6.4.3. Wynagrodzenie za wykonanie dzieła	278
6.4.4. Nagroda w przyrzeczeniu publicznym	280
6.4.5. Opłata podatkowa	282
6.4.6. Pojęcie korzyści nabywcy praw	284
6.4.7. Rodzaj korzyści twórcy	286
6.4.8. Rekompensata	288
6.4.9. Honorarium	290
6.5. Podsumowanie	291
7. Ustawowe uregulowanie wynagrodzeń autorskich sensu stricto	294
7.1. Wynagrodzenie autorskie w świetle pojęcia licencji ustawowej	294
7.1.1. Pojęcie licencji ustawowej	294
7.1.2. Źródła prawa do wynagrodzenia w przypadku licencji ustawowej	300
7.1.3. Licencja przymusowa	303
7.2. Dozwolony użytek chronionych utworów	306
7.2.1. Pojęcie dozwolonego użytku	307
7.2.2. Ustawowe wyłączenie prawa do wynagrodzenia przy dozwolonym użytku. Nieodpłatność	309
7.2.3. Zachowanie prawa do wynagrodzenia z tytułu dozwolonego użytku	314
7.2.4. Granice dozwolonego użytku	316
7.3. Dozwolony użytek osobisty	321
7.3.1. <i>Ratio legis</i> opłat rekompensacyjnych	321
7.3.2. Pojęcie godziwej rekompensaty (<i>fair compensation</i>)	326
7.3.3. Szczegółowe zasady repartycji opłat rekompensacyjnych	331
7.3.4. Kwalifikacja prawna opłat rekompensacyjnych	338
7.3.4.1. Opłaty rekompensacyjne jako wynagrodzenie autorskie	338
7.3.4.2. Opłaty rekompensacyjne jako wynagrodzenie <i>sui generis</i>	341
7.3.5. Prawo do uczestnictwa w opłatach rekompensacyjnych	345
7.3.6. Problematyka zgodności art. 20 prawa autorskiego z Konstytucją	349
7.3.7. Dynamiczna wykładnia art. 20 prawa autorskiego w aspekcie podmiotowym	353
7.3.8. Nowelizacja przepisów wykonawczych dotyczących opłat reprograficznych	357
7.4. Dozwolony użytek publiczny	361
7.4.1. Niejednorodność uregulowania prawa do wynagrodzenia z tytułu dozwolonego użytku publicznego	361
7.4.2. Udostępnianie egzemplarzy rozpowszechnionych utworów przez biblioteki	366
7.4.3. Ustalanie wynagrodzenia z tytułu odpłatnego dozwolonego użytku publicznego	370
7.5. Droit de suite	372
7.6. Podsumowanie	378
8. Prawo do wynagrodzenia w świetle obrotu autorskimi prawami majątkowymi	380
8.1. Dyrektywy słusznego wynagradzania twórcy	380
8.1.1. Odpłatność umów autorskich	381
8.1.2. Odrębność wynagrodzenia za korzystanie z utworu na odrębnych polach eksploatacji	383

8.1.3. Kryteria ustalania wysokości autorskiego wynagrodzenia umownego	386
8.1.3.1. Kryteria podstawowe	387
8.1.3.2. Kryteria pomocnicze	390
8.1.4. Wynagrodzenie procentowe	394
8.1.5. Wynagrodzenia autorskie w działalności organizacji zbiorowego zarzą-	
dzania	395
8.1.5.1. Kryteria ustalania wynagrodzeń dochodzonych przez organizację	
zbiorowego zarządzania	395
8.1.5.2. Tabele wynagrodzeń	399
8.1.5.2.1. Ewolucja regulacji od 1.09.2006 roku	400
8.1.5.2.2. Problematyka „stawki niższej” w rozumieniu art. 110 ¹² ust. 5	
prawa autorskiego	406
8.1.5.2.3. Przesłanki orzekania w sprawie o zatwierdzenie tabel wy-	
nagrodzeń	412
8.1.5.3. Stawki wynagrodzeń pobieranych przez organizacje zbiorowego za-	
rządzania w świetle ochrony konkurencji i konsumentów	420
8.2. Prawo twórcy do wynagrodzenia związane z zawarciem umowy	435
8.2.1. Prawo zatrzymania tzw. zaliczki autorskiej	435
8.2.2. Żądanie zamawiającego dotyczące obniżenia umówionego wynagrodzenia .	441
8.2.3. Prawo do wynagrodzenia wobec braku rozpowszechnienia utworu	443
8.2.4. Wynagrodzenie umowne a naruszenie prawa twórcy do integralności	
utworu	446
8.2.5. Wynagrodzenie za zezwolenie na wykonywanie praw zależnych do utworu . . .	448
8.3. Możliwość stosowania w obszarze prawa autorskiego przepisów kodeksu cywil-	
nego dotyczących umowy o dzieło	450
8.4. Podsumowanie	454
9. Ochrona prawa do wynagrodzenia	456
9.1. Koncepcje wpływające na wykonywanie ochrony prawa do wynagrodzenia	456
9.1.1. Roszczenia względne i bezwzględne w prawie autorskim	456
9.1.2. Samodzielne prawo do wynagrodzenia	460
9.2. Roszczenie o zapłatę wynagrodzenia umownego w świetle roszczeń służących	
ochronie autorskich praw majątkowych	462
9.3. Nieprzestrzeganie prawa twórcy do wynagrodzenia przy licencji ustawowej jako	
naruszenie autorskich praw majątkowych	467
9.4. Właściwość rzeczowa sądu w świetle pojęcia prawa do wynagrodzenia	474
9.5. Ochrona autorskich praw majątkowych w kontekście ochrony prawa do wyna-	
godzenia	479
9.5.1. Roszczenia informacyjne	479
9.5.1.1. Roszczenie informacyjne z art. 47 prawa autorskiego	480
9.5.1.2. Roszczenie informacyjne z art. 105 ust. 2 prawa autorskiego	482
9.5.1.4. Roszczenie informacyjne z art. 19 ³ ust. 3 prawa autorskiego	488
9.5.1.3. Roszczenie informacyjne twórcy z art. 80 prawa autorskiego	489
9.5.2. Pozostałe roszczenia	491
9.5.2.1. Roszczenie o podwyższenie wynagrodzenia przez sąd	491
9.5.2.2. Roszczenie o wydanie uzyskanych korzyści	495
9.5.2.3. Pojęcie „stosownego wynagrodzenia” w rozumieniu art. 79 prawa	
autorskiego	500

9.5.2.4. Zakres roszczenia o naprawienie wyrządzonej szkody na zasadach ogólnych	506
9.5.2.5. Powództwo o ustalenie	509
9.6. Roszczenia o ochronę autorskich praw majątkowych a naruszenie autorskich praw osobistych twórcy	515
9.7. Podsumowanie	517
Zakończenie	520
Bibliografia	526
Orzecznictwo polskie	537
Decyzje Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów	541
Orzecznictwo UE	541
Orzeczenia Komisji Prawa Autorskiego	543
Ustawodawstwo UE i międzynarodowe	544
Ustawodawstwo polskie	545
Ustawodawstwo obce	551
Wyjaśnienia urzędowe	553
Inne	554
Spis tabel	561
The Author's Right to Remuneration under the Copyright Law (Summary)	563